

prezentace ŘSD

Seminář SVS

Příkaz GŘ č. 5/2023 Řešení kompenzace nárůstu cen stavebních materiálů, aplikace metodiky

17. dubna 2023

**Ing. Petr Kůrka; Ing. Miroslav Cidl
Úsek výstavby ŘSD ČR**

Osnova prezentace:

- A) Obecná ustanovení – základní rámec kompenzace
- B) Okrajové podmínky Metodiky MD a SGR
- C) Základní princip výpočtu
- D) Variace na formuláři objednatele ZBV

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023

Řešení kompenzace nárůstu cen stavebních materiálů

Vláda České republiky na jednání dne 14.12.2022 projednala materiál Metodika pro řešení růstu cen stavebních materiálů na stavbách dopravní a vodní infrastruktury (Metodika) a přijala k němu usnesení č. 1062, ve kterém vzala Metodiku na vědomí a zároveň uložila ministroví dopravy, aby resortním investorským organizacím udělil závazný pokyn k postupu podle Metodiky.

Metodika stanovila jednotný postup při řešení abnormálního a nepředvídatelného nárůstu cen u vybraných stavebních materiálů, ke kterému došlo zejména od února 2022 (zahájení války na Ukrajině).

Pro vybrané skupiny stavebních materiálů byla společností ÚRS CZ a.s. stanovena jejich základní cena k únoru 2022 a následný měsíční vývoj (Příloha PGŘ).

Příkaz GŘ je vydán za účelem aplikace Metodiky dle pokynu ministra dopravy v podmínkách ŘSD ČR.

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen Identifikace kompenzovaných skupin materiálů (položek)

Kompenzované vybrané stavební materiály – komodity

- Ocel – betonářská výztuž, konstrukční ocel, svodidla
- Asfaltové směsi
- Betonové směsi
- Kamenivo drcené a těžené včetně směsí těchto kameniv (nakupované kamenivo)
- Hydraulická pojiva pro zlepšování zemin a podkladních vrstev

Pro železniční stavby

- Kolejnice
- Výhybky

B) Okrajové podmínky Metodiky MD a SGR

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023

Řešení kompenzace nárůstu cen stavebních materiálů

Podmínky aplikace PGŘ / Metodiky na stavby ŘSD ČR

- Základní datum stavby bylo před 25.02.2022
- Přijatá smluvní částka činí více než 6 mil. Kč bez DPH
- Stavba se realizuje dle FIDIC RB, YB, GB
- Nejedná se o tzv. PPP projekt
- Smluvní kontrakt neobsahuje kompenzaci růstu cen v podobě valorizace
- PGŘ / Metodiku lze aplikovat pouze za takové období trvání Smlouvy, ve kterém kompenzace formou valorizace Zhotoviteli nenáleží (respektive kompenzace může být žádána pouze za období, po které není valorizační doložka aktivována)

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023

Investiční stavby splňující podmínky metodiky

D3 0310/II Hodějovice - Třebonín

D3 0310/I Úsilné - Hodějovice

D35 Časy - Ostrov

I/68 Třanovice - Nebory

I/3 Olbramovice přeložka

D48 Frýdek-Místek - obchvat I. etapa

I/19 Chýnov

Název akce	Organizační jednotka	Základní datum (doplněno z SoD v Symbasis)	Základní datum + 1 rok
D55 5508 Staré Město - Moravský Písek	Správa Zlín	04.03.2021	04.03.2022
I/34 Stráž nad Nežárkou - Lásenice	Správa České Budějovice	09.03.2021	09.03.2022
I/38 Pávov, PHS	Správa Jihlava	11.03.2021	11.03.2022
D6 Krupá, přeložka	Správa Karlovy Vary	16.03.2021	16.03.2022
D3 0311 Třebonín - Kaplice nádraží	Správa České Budějovice	17.03.2021	17.03.2022
I/9, I/16 Mělník obchvat 2. stavba	Správa Praha	19.03.2021	19.03.2022
I/33 Jaroměř - obchvat	Správa Hradec Králové	02.04.2021	02.04.2022
I/27 Klatovy přeložka 1. stavba	Správa Plzeň	01.06.2021	01.06.2022
I/16 Nová Paka - obchvat	Správa Hradec Králové	29.10.2021	29.10.2022
I/43 Hradec nad Svitavou - Lačnov	Správa Pardubice	20.07.2021	20.07.2022
D35 Janov – Opatovec (železnice)	Správa Pardubice	11.10.2021	11.10.2022
D1 0136 Říkovice-Přerov	Závod Brno	18.11.2021	18.11.2022
I/11 Postřelmov - Chromeč	Správa Olomouc	31.12.2021	31.12.2022
I/36 Časy - Holice	Správa Pardubice	09.02.2022	09.02.2023
D3 0309/II Chotýčany odpočívka	Závod Praha	01.06.2021	01.06.2022
I/27 Žiželice obchvat a přemostění	Správa Chomutov	10.01.2022	10.01.2023

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Ověření naplnění podmínek přípustnosti změny závazdu

Poskytnutí kompenzace

- Nejedná se o podstatnou změnu závazdu ve smyslu §222 zákona č. 134/2016 Sb. (ZZVZ)
Limity jednotlivých skupin změn – primárně skupina 3 Nepředvídané změny
- Doložení Rozdílu cen Zhotovitele v min. 35 % objemu každé kompenzované komodity
Pro doložení rozdílu cen je komodita OCEL rozděleny na svodidla a ostatní ocel a komodita ASFALTOVÉ SMĚSI dle typů vrstev (směsi) asfaltových vozovek
Ostatní komodity se dle PGR dále nerozdělují v rámci doložení rozdílu cen.
- Rozdíl cen Zhotovitele > Míra změny (dle jednotlivých komodit)
- Množství materiálu nebo výrobků za příslušný měsíc = zabudování materiálu do Stavby (Díla)
Určující pro stanovení množství materiálu bude množství uvedené v Listu výkazu výměr (LVV) / Záznamu měření položek (ZMP) – potvrzeno Správcem stavby / zástupcem Objednatele

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Ověření naplnění podmínek přípustnosti změny závazdu

Doložení Rozdílu cen Zhotovitele v min. 35 % objemu každé kompenzované komodity

Ocenění komodity v rámci nabídky lze prokazovat:

- Nabídkou podzhotovitele z doby podání nabídky (základní datum)
- Smlouvou na dodání materiálu (např. smlouva se betonárkou)
- Kalkulací položky z nabídky (např. hutněné asfaltové vrstvy)

Doklad za jakou cenu skutečně Zhotovitel realizoval nákup jednotlivých komodit

- Fakturace za subdodávky a dodávky materiálů (preferovaný doklad)

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Ověření naplnění podmínek přípustnosti změny závazdu

Doložení Rozdílu cen Zhotovitele v min. 35 % objemu každé kompenzované komodity

- Pokud rozdíl mezi nákladem na komoditu (např. AHV) dle nabídky Zhotovitele a skutečně vynaloženými náklady při zabudování komodity do stavby budou menší než Míra změny (statistická data dle URS), tak Zhotoviteli na dané komoditě nenáleží kompenzace.
- Pro zefektivnění posuzování kalkulace zajistilo ŘSD zpracování Expertního stanoviska autora OTSKP k položkám AHV
- Zhotovitel je oprávněn požádat o kompenzaci **do 15.6.2023**
- Vypořádání žádosti **do 15.8.2023**

IBR Consulting, s. r. o.
Sokolovská 352/215, 150 00 Praha 9
tel./fax: +420 224 256 212
e-mail: info@ibrconsulting.cz
www.ibrconsulting.cz

Popis

Zpracovatel
Objednatel

Číslo vydání
Datum
Verze

Zpracoval

Expertní stanovění podílu nákladů na materiál u hutněných asfaltových vrstev

Expertní stanovění podílu nákladů na materiál (komoditu) k celkové ceně vybraných položek hutněných asfaltových vrstev dle OTSKP v cenové úrovni roku 2022

IBR Consulting, s.r.o.
Ředitelství silnic a dálnic ČR

01/2023
20.03.2023
Čistopis

Ing. Tomáš Vála

Divize technické asistence, středisko Liberec
IBR Consulting, s.r.o.

 IBR Consulting, s.r.o.
Sokolovská 352/215

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Podmínky provedení platby

Další podmínky provedení platby

- Z důvodu, že některé komodity dle ÚRS mají v kumulované změně ceny záporné hodnoty (ocel v listopadu a prosinci 2022) a v těchto měsících kompenzace tedy vycházejí záporné a snižují celkovou roční platbu, je povinností Zhotovitele vykazovat jednotlivé položky konkrétního stavebního objektu za celý rok.
- Pokud bude celková roční platba záporná, nebude platba Zhotoviteli poskytnuta a zároveň nevznikají Objednateli vůči Zhotoviteli žádné nároky.
- Materiál zabudovaný před 25.2.2022 nebude zahrnut to výpočtu roční platby za rok 2022.
- Kompenzace je poskytována ve výši 50%.

Zhotovitel může požádat o kompenzaci pouze vybraných položek a komodit na vybraných SO.

Základní principy výpočtu

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen Identifikace kompenzovaných skupin materiálů (položek)

Změny cen komodit únor až prosinec 2022 (ÚRS)

Příloha č. 4 PGŘ

základní komodity	měrná jednotka	základní cena k II.2022	kumulovaná změna ceny, vztaženo k II.2022									
			III.2022	IV.2022	V.2022	VI.2022	VII.2022	VIII.2022	IX.2022	X.2022	XI.2022	XII.2022
ocel	Kč/t	44 242	+21 192	+20 080	+14 805	+10 081	+7 908	+1 285	+2 059	+809	-2 074	-3 508
kolejnice	Kč/t	21 602	+0	+6 999	+6 999	+6 999	+10 488	+10 488	+10 488	+10 488	+10 488	+10 488
asfaltové směsi	Kč/t	2 086	+38	+456	+535	+674	+635	+670	+706	+720	+720	+720
betonové směsi	Kč/m3	2 885	+3	+121	+121	+175	+258	+258	+258	+258	+258	+258
kamenivo (bez rozlišení)	Kč/t	314	+0	+0	+9	+9	+16	+19	+19	+19	+19	+49
<i>kamenivo pro silniční výstavbu</i>	<i>Kč/t</i>	<i>289</i>	<i>+0</i>	<i>+0</i>	<i>+3</i>	<i>+3</i>	<i>+11</i>	<i>+15</i>	<i>+15</i>	<i>+15</i>	<i>+15</i>	<i>+53</i>
<i>kamenivo pro železniční výstavbu</i>	<i>Kč/t</i>	<i>339</i>	<i>+0</i>	<i>+0</i>	<i>+14</i>	<i>+14</i>	<i>+21</i>	<i>+23</i>	<i>+23</i>	<i>+23</i>	<i>+23</i>	<i>+44</i>
hydraulická pojiva	Kč/t	3 971	+8	+609	+948	+1 317	+1 517	+1 715	+1 886	+2 050	+2 044	+2 104

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Identifikace kompenzovaných skupin materiálů (položek)

Zastoupení dané komodity v položce OTSKP

Příloha č. 5 – Výčet komodit položky OTSKP

Komodity jsou z jednotlivých položek OTSKP přepočítávány na tuny, pouze betonové směsi jsou uváděny v m³

Položka	Název položky	MJ položky	Komodita	MJ komodity	Množství	kod
224325	PILOTY ZE ŽELEZOBETONU C30/37	m3	Betonové směsi	m3	1,050000	BS
334365	VÝZTUŽ MOSTNÍCH PILÍŘŮ A STATIV Z OCELI 10505, B500B	t	Ocelové výrobky	t	1,100000	OV
56342	VOZOVKOVÉ VRSTVY ZE ŠTĚRKOPÍSKU TL. DO 100MM	m2	Kamenivo	t	0,225000	KA
574A34	ASFALTOVÝ BETON PRO OBRUSNÉ VRSTVY ACO 11+, 11S TL. 40MM	m2	Asfaltové směsi	t	0,102000	AS
581802	CEMENTOBET KRYT DVOUVRSTVÝ VYZTUŽ TŘ.I S OBNAŽENÝM KAMENIVEM	m3	Betonové směsi	m3	1,030000	BS
581802	CEMENTOBET KRYT DVOUVRSTVÝ VYZTUŽ TŘ.I S OBNAŽENÝM KAMENIVEM	m3	Ocelové výrobky	t	0,091000	OV

Množství = koeficient zastoupení komodity v měrné jednotce dané položky

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Identifikace kompenzovaných skupin materiálů (položek)

Kompenzace jiných položek než uvedených v seznamu Přílohy č. 5

Odvození koeficientu zastoupení komodity z obdobné položky

Individuální ověření (kontaktní osoby)

- Stavby v kompetenci Úseku výstavby – odbor 11300 – Ing. Miroslav Coudl
- Stavby v kompetenci Provozního úseku – úsek 12000 – Ing. Eva Hrušková

O zařazení mezi kompenzované položky lze rozhodnout na základě míry zastoupení komodity v takové položce a reprezentuje výrazný podíl na nákladech stavby, zároveň musí být podíl komodity v položce jednoznačně kvantifikovatelný.

Aplikace Metodiky a Příkazu GŘ pouze na zakoupený nový materiál.

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Zjednodušený výpočet kompenzace - princip

Základní údaje

333365 VÝZTUŽ MOSTNÍCH OPĚR A KŘÍDEL Z OCELI 10505, B500B – 50T

Základní datum (ZD) stavby 1.9.2020 (3Q - kvartál), zabudování materiálu – květen 2022

Základní materiál (komodita) OCEL

Index předvídatelnosti (zohlednění běžného vývoje cen) $I_p = 1,0035$

- výpočet z Indexu cen stavebních děl podle klasifikace CZ-CC (ČSU)

kód 2 – Inženýrská díla

- Cenový index v Q základního data a 7Q předcházejících

$$I_p = \sqrt[12]{\frac{\sum_{n-7}^n \text{Cenový index}}{8}} \cdot 100$$

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen Zjednodušený výpočet kompenzace - princip

Příloha č. 4 – Změny ceny komodit 2022 (zabudování květen 2022) - ÚRS

základní komodity	měrná jednotka	základní cena k II.2022	kumulovaná			
			III.2022	IV.2022	V.2022	VI.2022
ocel	Kč/t	44 242	+21 192	+20 080	+14 805	+10 081
kolejnice	Kč/t	21 602	+0	+6 999	+6 999	+6 999
asfaltové směsi	Kč/t	2 086	+38	+456	+535	+674

Cena OCEL dle URS v měsíci zabudování 05/2022 = 44 242 + 14 805 = 59 047 Kč/t **(A)**

Základní Cena OCEL se zohledněním indexu předvídatelnosti

cena URS 02/2022 * (Ip)³ = 44 242 * 1,0105 = 44 708 Kč/t **(B)**

Míra změny (na základě URS a Ip) = (A) – (B) = 14 339 Kč/t

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen Zjednodušený výpočet kompenzace - princip

333365 VÝZTUŽ MOSTNÍCH OPĚR A KŘÍDEL Z OCELI 10505, B500B – 50T

Příloha č. 5 – Výčet komodit položky OTSKP

333364	VÝZTUŽ MOST OPĚR A KŘÍDEL Z OCELI 10425, B420B	t		t	1,100000
333365	VÝZTUŽ MOSTNÍCH OPĚR A KŘÍDEL Z OCELI 10505, B500B	t	OV	t	1,100000
333366	VÝZTUŽ MOSTNÍCH OPĚR A KŘÍDEL Z KARI SÍTÍ	t		t	1,030000

Seznam položek OTSKP – míra zastoupení materiálu (komodity) v položce – koeficient 1,100

Množství komodity v 05/2022 = 50T * 1,100 = 55 tun **(C)**.

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen **Zjednodušený výpočet kompenzace - princip**

Cena komodity v nabídce = 25 000 Kč/t

Skutečná cena komodity pro Zhotovitele = 45 000 Kč/t

Rozdíl cen Zhotovitele = 20 000 Kč/t > 14 339 Kč/t = Míra změny

(jedna z podmínek poskytnutí kompenzace Zhotoviteli)

Výpočet kompenzace

(C) * Míra změny / 2 = 55 * 14 339 / 2 = 394 322,50 Kč

Pro více položek se pro výpočet Míry změny a Rozdílu cen Zhotovitele použije vážený průměr.

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen Zjednodušený výpočet kompenzace - princip

Poznámka

Pokud by Zhotovitel kompenzoval pouze výše uvedenou položku za 03/2022, na kompenzaci by neměl nárok, Změna ceny Zhotovitele (20 000 Kč/t) je nižší než Míra změny OCEL za 03/2022.

základní komodity	měrná jednotka	základní cena k II.2022	kumulované			
			III.2022	IV.2022	V.2022	VI.2022
ocel	Kč/t	44 242	+21 192	+20 080	+14 805	+10 081
kolejnice	Kč/t	21 602	+0	+6 999	+6 999	+6 999
asfaltové směsi	Kč/t	2 086	+38	+456	+535	+674

Míra změny OCEL za 03/2022 = 21 037 Kč/t.

Variance na formuláři Objednatele

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen Postup podle Směrnice o změnách staveb č. 18/2017

- Kompenzace bude administrována ZBV samostatnou položkou
07202x Kompenzace růstu cen stavebních materiálů za rok 202x (KPL)
- V příloze č. 8 Příkazu GŘ č. 5/2023 jsou závazné vzory Průvodního a Změnového listu
- Součástí dokladové části ZBV bude:
 - Přehled zabudovaného množství jednotlivých položek dané komodity v jednotlivých měsících potvrzené Správcem stavby / Zástupcem Objednatele (EXCEL – Zadání dat)
 - Doklady prokazující cenu jednotlivých komodit uvažované v rámci nabídky
 - Doklady prokazující, za jakou cenu Zhotovitel realizoval nákup jednotlivých skupin dané komodity v rámci plnění veřejné zakázky
- Oprávněné osoby Objednatele dle SGR č. 18/2017
- Změna bude zpravidla zařazena do Skupiny č. 3 – Změny z nepředvídatelných důvodů

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Průvodní list

Příloha č. 4

Průvodní list zařazení změny do skupiny

pro ZBV číslo: Kompenzace nárůstu cen stavebních materiálů v roce 202X

Věcně příslušný útvar: [název Závodu/Správy/PÚ atd.]

Název stavby:

Číslo SO/PS / číslo Změny SO/PS: SO 000 [případně založte nový SO 0xx]

Název SO/PS: Vedlejší a ostatní náklady

Údaje jsou zpracovány ke dni vzniku Změny:

Přijatá smluvní částka (bez Rezervy a DPH): Kč;

Celková cena SO/PS dle Smlouvy: Kč (bez DPH)

Orientační cena navrhovaných Změn záporných: Kč, % z ceny SO/PS dle Smlouvy

Orientační cena navrhovaných Změn kladných: Kč, % z ceny SO/PS dle Smlouvy

Aktuální orientační smluvní částka: Kč, % z Přijaté smluvní částky

Stručný popis Změny, popis původního řešení (např. dle PDPS), včetně jejich vzájemného porovnání, posouzení možnosti vzniku řetězení Změn a možnosti vzniku Smluvních kompenzačních nároků:

Předmětem Změny je kompenzace nákladů, které Zhotoviteli vznikly v důsledku nepředvídatelného významného nárůstu ceny vybraných stavebních materiálů v roce 202x, provedená postupem podle Příkazu generálního ředitele č. 5/2023 „Řešení kompenzace nárůstu cen stavebních materiálů“ (dále jen „Příkaz“), kterým je na základě usnesení Vlády České republiky č. 1062 ze dne 14. prosince 2022 aplikována „Metodika pro řešení růstu cen stavebních materiálů na stavbách dopravní a vodní infrastruktury“ (dále jen „Metodika“).

Zhotovitel postupoval v souladu s Příkazem, písemně požádal o poskytnutí kompenzace, požadovanou kompenzací vyčíslil a doložil veškeré podklady. V návaznosti na to byl uzavřen Dodatek ke Smlouvě o dílo dle článku 8 Příkazu (Postup dle Smlouvy o dílo) s tím, že poskytnutá Kompenzace bude vypořádána a administrována prostřednictvím této Změny.

Stavba splňuje podmínky uvedené v Metodice a Příkazu pro poskytnutí kompenzace.

JEDNÁ SE O ZMĚNU NEPODSTATNOU DLE § 222, ODST. (3) ZZVZ:

ANO / NE

(NEHODÍCI SE ŠKRTNĚTE A HODÍCI SE PODTRHNĚTE)

ZDŮVODNĚNÍ PRO SKUPINU 3 - Nepředvídané změny (dle § 222, odst. (6) ZZVZ): Uvedte důvody pro zařazení do této Skupiny.

Zhotoviteli vznikly dodatečné náklady v důsledku nepředvídatelného významného nárůstu cen vybraných stavebních materiálů (dále "Událost"). Následky a okolnosti této Události Objednatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat. Ve smyslu §10 SGR 18/2017 ver. 1.3 je finanční nárok zařazen jako změna z nepředvídatelných důvodů.

Výše kompenzace nákladů za období nárůstu cen je vyčíslena samostatnou položkou.

„Kompenzace růstu cen stavebních materiálů za rok 202X č. pol. 07202X“ s měrnou jednotkou KPL

ZPRACOVATEL (za ŘSD ČR):

Jméno, funkce: Podpis: datum:

SCHVALOVATEL - ŘEDITEL VĚCNĚ PŘÍSLUŠNÉHO ÚTVARU (SPRÁVA / ZÁVOD):

Jméno: Podpis: datum:

Příkaz generálního ředitele č. 5/2023 – Kompenzace růstu cen

Vzorové doklady

Pomůcka pro výpočet navýšení ceny		Základní datum stavby:	
Celková hodnota zakázky		01.01.2022	
Fidic Červená, zelená nebo žlutá kniha (ano/ne)			
valorizace v nárokovaném období (ano/ne)			
Vyplň číslo položky a její množství		Prokázané množství komodity MJ	
komodita	Název položky	Číslo položky	Prokázané množství komodity MJ
Asfaltové směsi	Ověření nároku na platbu	Uvažovaný nákup (min. 35%)	Skutečnost (min. 35%)
	Asfaltové směsi AS		
	Betonové směsi BS		
	Hydraulická pojiva HP		
	Kamenivo KA		
	Ocelové výrobky OV		
Komodita asfaltové směsi			
ověření 35% nárokovaného množství			
		III.2022	IV.2022
		V.2022	VI.2022
		VII.2022	VIII.2022
		IX.2022	X.2022
		XI.2022	XII.2022
			K platbě
Navýšení ceny v období			
AS	nezadáno	nezadáno	nezadáno
BS	nezadáno	nezadáno	nezadáno
HP	nezadáno	nezadáno	nezadáno
KA	nezadáno	nezadáno	nezadáno
OV	nezadáno	nezadáno	nezadáno

Děkujeme za
pozornost

